

NÖDVÄNDIGHET, f. 3. 1) Egenskapen att vara nödvändig. *N-en af detta behof lär ej kunna bestridas. N-en af en åtgärd.* — Syn. Nödighet, Oumbärlighet, Behöflighet, Erforderlighet. — 2) Läge, tillstånd, då man är nödtvungen att göra något; oundvikligt tvång. *Befinna sig i n. att Det var en nödvändighet för honom att taga afsked.*

NÖDVÄNDIGT, adv. Med nödvändighet, oundvikligt, oestergifligt. *Det måste n. ske.*

NÖDVÄNDIGHETSVARA, f. 1. Sådan vara, som tjenar att tillfredsställa något af de nödvändiga lefnadsbehoven. *Bröd är en n.*

NÖDVÄRJA SIG, v. r. 2. 1) Försvara sig, då man angripes till lifvet. — 2) (fig.) Försvara sig emot anfall, som hotar ens heder eller timliga välfärd.

NÖDVÄRN, n. 3. Tillåtet försvar af egna ell. andras rättigheter emot orättmätigt anfall, då man ej kan vänta skydd af den offentliga makten.

NÖJA SIG, v. r. 2. o. **NÖJAS**, v. d. 2. Vara nöjd, belåten. *N. sig med litet. N-s med det besked man fått.* — I lagstil säges *N-s* åt, t. ex.: *N. åt rättens afkunnade utslag.* — *Låta sig nöja*, har samma betydelse som *Nöja sig*, men innebär derjemte begreppet af ofrivillighet, nödtvång, t. ex.: *Det är bäst att låta sig n., då med yttring af missnöje ingenting kan vinnas.* — Syn. Benöja sig, Åtnöja sig, Åtnöjas, Låta sig behaga, Låta sig vara behagligt.

NÖJAKTIG, a. 2. Som gör nöjd; tillfredsställande. *N. förklaring, säkerhet. N-t svar.*

NÖJAKTIGT, adv. På ett nöjaktigt, tillfredsställande sätt. *N. förklara något.*

NÖJD, a. 2. (af *Nog*.) Som finner och erkänner sig hafva nog af något; tillfreds, belåten. *Vara n. med hvad man fått. N. med litet. N. med sin lott, med sitt öde. N. med sig sjelf. Lefva n.,* belåten med sin lott. *Man säger äfv. Lefva n-a dar. Lika n.,* se *Liknöjd.* — Syn. Belåten, Förnöjd, Tillfreds, Tillfredsställd, Förnöjsam.

NÖJE, n. 4. (af *Nog*.) Den angenäma känsla, som man erfar, då man finner ett behof tillfredsstäldt eller något plågende, besvärande, inskränkande aflägsnadt. *Uppfyllelsen af denna hans önskan gjorde honom ett stort n.* *Finna n. i läsnig, vara road deraf. Sätta sitt n. i att stifsta ondt, finna glädje deri. Göra sig ett n. af att hjälpa någon, göra det med nöje, glädje. Det är ett n. att höra honom, man hör honom med tillfredsställelse. Med n. Se, höra med n. Bereda, förskaffa någon ett n. Göra till n-s, göra så, att någon blir nöjd, t. ex.: Jag bjuder till att i allt göra honom till n-s. Ingen kan göra alla till n-s.* — Syn. Förnöje, Tillfredsställelse, Behag. — 2) Tillställning, för att roa. *I Stockholm är godt om n-n. Söka n-n. N-n och njutningar upptaga hela hans tid. En resa för n. skull, lustresa. Lycka till godt n.!* säges vid afskedet till den, som ämnar besöka någon förlustelse, är bortbjuden på något nöje, o. s. v. — Syn. Förlustelse, Förströelse, Lustbarhet, Muntration.

NÖJSAM, a. 2. 1) Som gör nöje. *Ell n-t lif. N. ort. N. berättelse. N. lek. Det är n-t att höra honom. Ha n-t, finna sig road.* — Syn. Rolig, Lustig, Glad, Angenäm, Roande. — 2) Nöjd, belåten. *Ell n-t sinne.*

NÖJSAMHET, f. 3. Egenskapen att vara nöjsam.

NÖJSAMT, adv. På ett nöjsamt sätt. *N. tillbringa tiden.*

NÖT, n. 3. I. 1) Boskapsdjur, boskapskreatur. *De sju magra och de sju feta n-en.* — 2) (fig. fam.) Se *Få*, 2.

NÖT, f. 3. pl. *nötter*. II. 1) a) Frukten af hasselbusken, med ett hårdt, träaktigt, af grönt fnas betäckt skal, hvaruti en kärna af behaglig smak innehålles. *Hasselnöt. Plocka, knäppa nötter.* — b) Sjelfva kärnan deruti. *Äta nötter.* (Ordspr.) *Det är en hård n. att bita på,* säges om något svårt, obehagligt, förödmjukande, som någon måste underkasta sig. — 2) (bot.) Benhårdt frögömmе, som tät slutet sig intill kärnan eller fröet. Se *Valnöt, Kokosnöt*, m. fl.

NÖT, f. 3. 1) (på skjutgevärr.) Den låsdel, hvarpå hanen är fästad, och hvari kotorna äro infälade. — 2) (skepps.) En i ett timmer gjord inhuggning, för att passa tvärs öfver ett annat timmer.

NÖTA, v. a. 2. 1) Genom fortfarande gnidning småningom under längre tid borttaga små partiklar från ytan af ett föremål. *Slipning nöter slipstenen. N. af, bort, se Afnöta, Bortnöta.* (Fig.) *N. bort tiden, se Förnöta. N. sönder, göra sönderig genom nötning. N. upp, ut, se Utnöta.* — 2) Småningom försämma genom bruket. *Kläder n-s genom dagligt bruk.* — *N-nde, part. akt. Har passiv betydelse i uttrycket N. varor:* sådana, som äro underkastade nötning. — *Nött, part. pass. Brukas stundom nästan adjektivt, t. ex.: N-a kläder.*

NÖTANDE, n. 4. Handlingen, verkningen, hvarigenom något nötes.

NÖTAKTIG, a. 2. (fam.) Dum som ett nöt. — *Nötaktigt, adv.*

NÖTAKTIGHET, f. 3. (fam.) 1) Fäaktig dumhet. — 2) Dum, oskicklig handling, dumt beteende.

NÖTBOSKAP, m. sing. Boskapskreatur (i plur.). Se d. o.

NÖTBRUN, a. 2. Af samma bruna färg som valnötträ.

NÖTFNAS, n. 3. Fnaset på hasselnötter.

NÖTFÄRG, m. sing. (föga brukl.) Nötbrun färg.

NÖTFÄRGAD, a. 2. Se *Nötbrun*.

NÖTHINNA, f. 1. Hinnan, som bekläder en nötkärna.

NÖTHÅR, n. 3. (mest i sing. kollektivt) Hår af hornboskap, som användes till åtskilliga behof.

NÖTJERN, n. 3. Se *Sear/klofsee*.

NÖTKLASE, m. 2. pl. — *klasar.* Flere i klase samsittande nötter.

NÖTKNÄPPARE, m. 3. 1) Litet verktyg, hvarmed hasselnötter knäckas, för att utbekomma kärnan, utan att behöfva sönderbita dem. — 2) (fam. skämtv.) Kärf, vresig, knarrig gubbe.

NÖTKNÄCKA, f. 1. Se *Nötkraka*.

NÖTKRAKA, f. 1. Slägte af Sparrfåglarna, 1 fot 2 tum lång, med lång, kägelformig, rak näbb; lefver i synnerhet af ollon och nötter. *Caryocactus guttatus.*

NÖTKÄRNA, f. 1. Kärnan, som inneslutes inom skalet af en nöt.

NÖTKÖTT, n. sing. Kött af djur utaf Nöt-slägtet.

NÖTMASK, m. 2. Se *Nötvifel*.

NÖTNING, f. 2. Se *Nötande*.

NÖTOLJA, f. sing. Ett slags fet, söt, hvitgul olja, som pressas af valnötter.

NÖTPACKA, f. 1. Se *Nötväcka*.